

Inzameling papier en karton in de gemeente Gennep

Voor de inzameling en verwerking van papier is het niet meer mogelijk om met vrijwilligers aan huis in te zamelen. Uit een marktconsultatie van de gemeente komt naar voren dat zowel de huidige inzamelaar, als ook andere mogelijke partners, deze wijze van inzamelen niet meer willen uitvoeren met vrijwilligers en wel om de volgende redenen:

- Gebrek aan chauffeurs in avonden en weekenden
- Risico gebrek aan vrijwilligers
- Zorgen om veiligheid vrijwilligers

Het inzamelen van papier aan huis kunnen mogelijke partners alleen invullen met eigen medewerkers en overdag van maandag tot en met vrijdag. Vrijwilligers niet langer inzetten bij de inzameling aan huis betekent inkomstenderving voor de betrokken verenigingen. Hiervoor dient een oplossing te worden gevonden. De containers die bij verenigingen in beheer zijn kunnen eventueel blijven functioneren zoals nu ook, maar dan wel op een afgesloten terrein. Nu kan iedereen, ook van buiten de gemeente en bedrijven, ongelimiteerd papier inleveren. De verenigingen krijgen een vergoeding per ton, maar onder de streep is elke kilo extra een kostenpost voor de gemeente.

Gelet op bovenstaande zal de gemeente op zeer korte termijn, dat wil zeggen in 2025, een keuze moeten maken op welke wijze papier vanaf 1 januari 2027 wordt ingezameld. Concreet kunnen drie scenario's worden onderscheiden:

1. Alleen inzameling aan huis zonder vrijwilligers.
2. Alleen containers met toezicht vrijwilligers op terrein verenigingen.
3. Combinatie inzameling aan huis en containers bij verenigingen.

Consultatie marktpartijen

1. Van Munster
2. PreZero
3. Remondis
4. Van Kaathoven
5. RD Maasland
6. Dar

1. Van Munster

- Van Munster is niet bereid om conform de huidige inzamelmethodiek met verenigingen in de gemeente Gennep huishoudelijk oud papier te blijven inzamelen.
- Redenen zijn: een tekort aan capaciteit in vorm van chauffeurs voor de avonden en weekenden en het werken met niet professionele beladers is gevaarlijk.
- Inzamelen met verenigingen kan bij keuze voor brengcontainers.
- Alternatief is inzamelen overdag met professionele beladers met perskraakwagen.

2. PreZero

- Lopende contracten worden uitgediend, maar nieuwe contracten voor papierinzameling met vrijwilligers worden niet meer aangegaan.
- Papierinzameling met verenigingen kent teveel bezwaren, zoals het niet op komen dagen van vrijwilligers, veiligheidsrisico's en vooral ook de druk op onze planning voor de overige werkzaamheden (rij- en rusttijden voor chauffeurs).
- PreZero is op geen enkele wijze geïnteresseerd in inzamelingen met verenigingen. Wat wel kan is dat PreZero opslagcontainers plaatst en leegmaakt en dat die containers door de verenigingen gevuld worden.

- De methodes waar PreZero wel in geïnteresseerd is zijn huis-aan-huis inzameling overdag met kraakperswagenvan en eigen personeel, of het plaatsen en leegmaken van ondergrondse verzamelcontainers met een autolaadkraan. De redenen waarom PreZero niet meer inschrijft op aanbestedingen voor papierinzameling met vrijwilligers:

1. Continuïteit/capaciteit

Zij zien in gemeenten waar de inzameling van oud papier met vrijwilligers nog plaatsvindt dat de animo bij de vrijwilligers afneemt waardoor er geen bezetting meer kan worden gegarandeerd. PreZero moet dan vaak op korte termijn beladers zien te regelen en dat kost in de huidige arbeidsmarkt veel moeite en tijd om dit te regelen. Ook zien zij in het hele land dat meer en meer routes overgenomen worden door professionele inzamelaars die overdag inzamelen met eigen beladers. Een ander aspect dat de inzet van vrijwilligers onwenselijk maakt, is het tijdstip van inzamelen. Alle inzamelbedrijven dienen de CAO te volgen en deze CAO legt strenge beperkingen op over de inzet van chauffeurs op zaterdagen en op doordeweekse avonden. De inzet van chauffeurs buiten de reguliere werkuren werkt verstorend op de reguliere planning, omdat chauffeurs te snel aan het aantal uren zitten dat ze ingezet mogen worden of dat ze nog te maken hebben met rusttijden waardoor ze de volgende dag pas in de loop van de dag mogen komen werken. Door de nieuwe CAO wordt de inzameltijd nog meer beperkt. In deze tijd waarin er een groot tekort is aan chauffeurs is het bijna niet meer haalbaar qua capaciteit om deze dienstverlening uit te voeren op de zaterdag of 's avonds.

2. Veiligheid

Het inzetten van vrijwilligers draagt niet bij aan de professionalisering van de huis-aan-huisinzameling van oud papier en karton. Bij vrijwilligers wordt het 1 maal per jaar bekijken van een instructiefilm en de beantwoording van een aantal toetsvragen als voldoende gezien om de veiligheid bij de inzameling te borgen. Dit in tegenstelling tot het personeel van PreZero dat structureel geïnformeerd wordt over veiligheidsvoorschriften en aandachtspunten en verder nog regelmatig toolbox meetings bijwoont om op de hoogte te blijven van alle risico's omtrent de inzameling.

3. Duurzamere inzameling

Een efficiënte inzameling realiseren met behulp van vrijwilligers is lastig. Vaak dienen inzamelroutes die relatief beperkt zijn qua omvang met meerdere voertuigen gereden te worden. Terwijl PreZero dezelfde route met één daginzameling en de inzet van eigen beladers kan uitvoeren. Hierdoor zijn minder aan- en afrijtijden nodig, en daardoor verlaagt ook de CO₂-emissie per inzamelronde.

3. Remondis

- Op dit moment verzorgt Remondis de inzameling nog voor drie gemeenten met inzet van vrijwilligers. Dit betreffen oude overeenkomsten (looptijd 9 jaar) die eindigen binnen nu en 3 jaar.
- Remondis is bereid verzamelcontainers te plaatsen (permanent of tijdelijk). Huis-aan-huis inzamelen met inzet vrijwilligers doen zij niet vanwege onder andere risico en veiligheid en inzameling in de avonduren en op zaterdag.
- Als alternatief voor de huidige methodiek van inzamelen met vrijwilligers huis-aan-huis adviseert Remondis de inzameling over te laten aan de markt. De markt levert voertuigen en bemensing. Inzameling moet overdag plaatsvinden. Door overdag in te zamelen kunnen zij voertuigen efficiënt inzetten en komen niet in de knel met de wet op reistijden. Gezien de zwaarte van het werk moet het papier/karton worden aangeboden in minicontainers. De frequentie voor inzamelen moet 1 x per week of per 2-4 weken zijn. Andere frequenties zullen leiden tot inefficiëntie wat hogere kosten met zich meebrengt. Gezien de investeringen in mens en materiaal is een minimale contractperiode van 5 jaar een vereiste. Voor huis-aan-huis zet Remondis kraakpersvoertuigen in

(Euro VI). Zij zorgen voor de chauffeur en belader(s). Gebruikelijk is dat de gemeente zorgt voor de minicontainers. Desgewenst kan Remondis deze ook leveren en uitzetten. Hiervoor bieden zij een huurovereenkomst voor de periode tot aan het einde van de overeenkomst. Na afloop van de uiteindelijke overeenkomst (dus inclusief verlengingen) wordt er, afhankelijk van de duur van de overeenkomst, een eenmalige afrekening opgemaakt voor de restwaarde. Na het contract is de minicontainer dus altijd in eigendom van de gemeente.

4. Van Kaathoven

- Van Kaathoven verzorgt de inzameling van papier op verschillende wijze, te weten:
  - 1) overdag, met rol-en afzetcontainers zonder vrijwilligers en met eigen beladers;
  - 2) overdag, los papier, zonder vrijwilligers en met eigen beladers;
  - 3) als onderaannemer s 'avonds en in het weekend, in de combinatie vrijwilligers en eigen beladers.

- In samenwerking met het bedrijf Van Munster en de vrijwilligers verzorgt Van Kaathoven al vele jaren de papierinzameling in de gemeente Meierijstad. En ondanks de goede contacten met Van Munster, de verenigingen en de gemeente Meierijstad zien zij landelijk graag de manier van inzamelen binnen nu en 5 jaar veranderen. Niet alleen zijn er steeds minder vrijwilligers beschikbaar voor de inzameling ook speelt de veiligheid een belangrijke rol. Het inzamelen van papier door een professionele belader is een vakmanschap en de veiligheidseisen waaraan voldaan moet worden zijn steeds strenger aan het worden. De inzameling vindt nu vaak in de vroege avonduren plaats en op zaterdag. Dat zijn precies de momenten waarop kinderen buiten spelen en er veel bedrijvigheid in de straat is. Dan wil je eigenlijk geen grote voertuigen door de straten laten rijden.

De voorkeur van van Kaathoven gaat daarom ook uit naar de inzameling van papier overdag met eigen beladers en het liefst middels de inzet van rolcontainers, zodat de inzameling kan plaatsvinden door een professionele partij die beschikt over de benodigde kennis, kunde, capaciteit en certificeringen. Zij begrijpen dat deze wijzigingen een gedegen voorbereiding en de nodige tijd in beslag neemt. Immers moet er wellicht een alternatief gezocht worden voor de inzet van de vrijwilligers. Ook kan het zijn dat niet alle verenigingen tegelijk kunnen stoppen en heb je te maken met uitfasering. Daarvoor kan je in de aankomende aanbesteding een "uitsterfwerkwijze" afspreken. Houdt een vereniging eerder op dan neemt de professionele inzamelaar het over met haar eigen beladers. Kortom, van Kaathoven heeft zelfstandig interesse in deze aankomende aanbesteding met daarbij het liefst zo min mogelijk de inzet van vrijwilligers en indien nodig de optie voor verenigingen om eerder te stoppen.

- De inzet van verenigingen is goed te combineren met de bemanning van de permanente en tijdelijke verzamelcontainers (afzetcontainers of ondergrondse containers).
- In juli 2023 is de gemeente Sint-Michielsgestel overgestapt naar professioneel inzamelen van papier, overdag en los aangeboden. De inzameling van papier bij diverse wooncomplexen vindt plaats met de inzet van 1.100 liter rolcontainers. De inzameling geschiedt door Van Kaathoven. De overgang van de oude naar de nieuwe methodiek is probleemloos verlopen en met de verenigingen zijn goede afspraken gemaakt. Suggesties voor alternatieve methode voor inzameling zijn:
  1. Dag-inzameling met eigen beladers en de inzet van rolcontainers of los laden
  2. Brengvoorziening, vast en tijdelijk met afzetcontainers of kraakpersvoertuig
  3. Ondergrondse containers voor inzameling met een kraanvoertuig

5. RD Maasland

- Bij de RD Maasland gemeenten is er een overeenkomst tussen de gemeenten en de verenigingen, waarbij de firma Peters Papier, voortkomend uit een aanbesteding, het papier verwerkt en het inzamelvoertuig met chauffeur levert.
- Gemeente Gennep maakt geen deel uit van de gemeenschappelijke regeling RD Maasland. Dit betekent dat RD Maasland geen gemeentelijke afvalinzameling aanbiedt aan niet-deelnemers. Om veiligheidsredenen zijn zij tevens geen voorstander van huis-aan-huis inzameling met vrijwilligers. Gezien de veiligheidsrisico's die gerelateerd zijn aan de inzameling van oud papier met verenigingen is RD Maasland hier geen voorstander van.
- RD Maasland biedt de deelnemende gemeenten wel de mogelijkheid om, in het geval de inzameling via verenigingen stopt, de papierinzameling huis-aan-huis onder eigen beheer te organiseren met behulp van een minicontainer voor papier. Deze inzameling zal dan overdag worden uitgevoerd, waarbij we zoveel mogelijk gebruik zullen maken van zijladers (één inzamelvoertuig met één chauffeur) als inzamelvoertuig.

6. Dar

- Dar ziet een landelijke trend waarbij er omwille van veiligheid, beschikbaarheid vrijwilligers, beschikbaarheid chauffeurs in avonduren/weekend en kosten afscheid genomen wordt van inzameling OPK met verenigingen. Met de huidige aandeelhouders/opdrachtgevers is een afbouwregeling afgesproken. Dit betekent dat ze in principe de inzameling met verenigingen niet gaan uitbreiden. Bij nieuwe aandeelhouders gaan we in gesprek over een gepaste afbouwregeling.
- Alternatief inzet van rolcontainers die bij verenigingen geplaatst worden zodat die meegenomen kunnen worden in een reguliere inzamelroute. Een mogelijke oplossing zou zijn het werken met een afzetcontainer. Bij 1 gemeente werkt Dar daar nu mee. Qua kosten adviseert Dar het niet om dit bij meerdere verenigingen in te zetten.
- Voorkeur van Dar heeft het om inzameling net als bijvoorbeeld GFT-inzameling door de weeks met behulp van zijladers uit te voeren. En dit dan met een frequentie van 13 keer per jaar. Dit is de meest efficiënte manier.

Consultatie verenigingen

Verenigingen die papier en karton verzamelen

SV Milsbeek	Permanente containers in Milsbeek 1 x 2 maanden inzameling aan huis in Milsbeek
Vitesse	1 x maand inzameling aan huis in Gennep
Dionysius	1 x 2 maanden inzameling aan huis in Heijen
CV de Wortelpin	1 x 2 maanden inzameling aan huis in Heijen
Harmonie St. Cecilia	Tijdelijke containers in Ottersum en Ven Zelderheide

SV Milsbeek

Het model met permanente afzetcontainers in Milsbeek werkt voor de vereniging prima. Waar er in het begin problemen waren met de samenwerking met van Munster, verloopt dit nu goed. Daarnaast verzorgt SV Milsbeek één keer per twee maanden de huis-aan-huis inzameling in Milsbeek. Deze vorm van verzamelen is ongeveer 2% van de totale inzameling. Het wegvallen van de huis-aan-huis inzameling zou dan ook weinig effect hebben op de begroting. Echter, het wegvallen van de gehele papierinzameling zou een grote impact hebben op de begroting (€60,- contributie per lid/jaar).

Vitesse

Contact met van Munster is op zich prima, maar frustrerend dat de chauffeurs geen navigatie hebben, waardoor er regelmatig papier blijft staan (ook i.v.m. nieuwe chauffeurs, die niet bekend zijn in Gennepe). Vitesse wil graag papier blijven inzamelen, i.v.m. gevoel van sociale betrokkenheid. Zij verzorgen momenteel de huis-aan-huis inzameling in Gennepe. Het wordt wel steeds lastiger om vrijwilligers te vinden en daarnaast levert het een stuk minder geld op dan een aantal jaren geleden (verlaging van de vergoeding). Om deze reden heeft Vitesse eerder al gevraagd om in plaats van huis-aan-huis inzameling, ook met containers te werken. Dit plan is door de gemeente afgewezen in verband met de impact van deze wijziging tussentijds. Mocht scenario 2 de realiteit worden, dan heeft dit voor de vereniging minder effect op de contributie, maar vooral het stukje betrokkenheid vindt Vitesse erg belangrijk.

Dionysius

Dionysius zamelt momenteel huis-aan-huis oud papier in Heijen (1 x per 2 maanden). Dit loopt op zich prima, maar het is wel lastig om vrijwilligers te vinden. Op dit moment zijn er ongeveer zes vrijwilligers beschikbaar. Wat betekent dat de vrijwilligers bijna elke keer mee moeten helpen. De vereniging staat open om met verzamelcontainers in te zamelen in plaats van huis-aan-huis. Dit zou ook minder van de vrijwilligers vragen. Mocht de gehele papierinzameling wegvallen (scenario 2), dan zou dit ook een flinke impact hebben op de begroting van Dionysius.

Harmonie

De Harmonie werkt met tijdelijke verzamelcontainers in Ottersum en Heijen. Dit verloopt over het algemeen goed. Van Munster levert zo nu en dan wel kleinere containers dan afgesproken. De wijziging van de frequentie in Ven-Zelderheide bevalt tot nu toe ook prima. Naast het belang van de inkomsten, ziet de Harmonie ook de meerwaarde van een 'gezellig moment' in de buurt op zaterdagochtend. Zij zouden het jammer vinden als de papierinzameling zonder verenigingen georganiseerd zou worden en zouden de inzameling graag zou blijven doen in Ottersum en Ven-Zelderheide.

CV Wortelpin

CV de Wortelpin verzorgt één keer per twee maanden de huis-aan-huis inzameling in Heijen. De papierinzameling is de enige bron van inkomsten voor de jeugdraad. Ouders van de jeugdraad zijn enthousiast om de inzameling te doen en dit verloopt prima. Ouderen geven aan dat ze het fijn vinden dat het oud papier opgehaald wordt. Wanneer de papierinzameling wegvalt, is het de vraag waar de inkomsten vandaan moeten komen. De vereniging staat open voor suggesties voor anders inzamelen/inzamelen met een verzamelcontainer.

Samenvattend standpunten verenigingen

- Op de been krijgen voldoende vrijwilligers voor inzameling aan huis problematisch.
- Alle verenigingen willen papier en karton blijven inzamelen.
- Zien kansen met inzameling containers in beheer.

Afgesproken acties

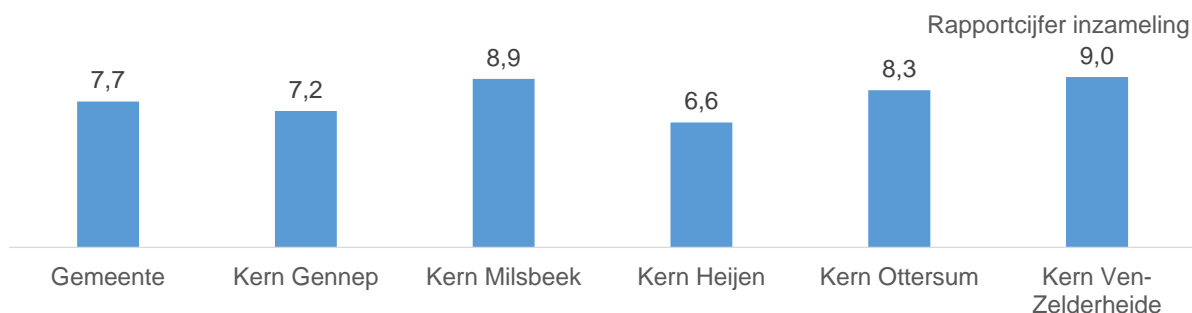
Verenigingen: Nadenken met leden/bestuur over alternatieve vormen van inzameling of alternatieve activiteiten voor inkomsten.

Gemeente: Suggestie Harmonie: containerbedrijven benaderen in plaats van alleen inzamelaars. Tijdens de raadsinformatieavond de afvaldriehoek ook invullen voor verenigingen. De ingevulde driehoek en sheets over verenigingen van tevoren delen met verenigingen.

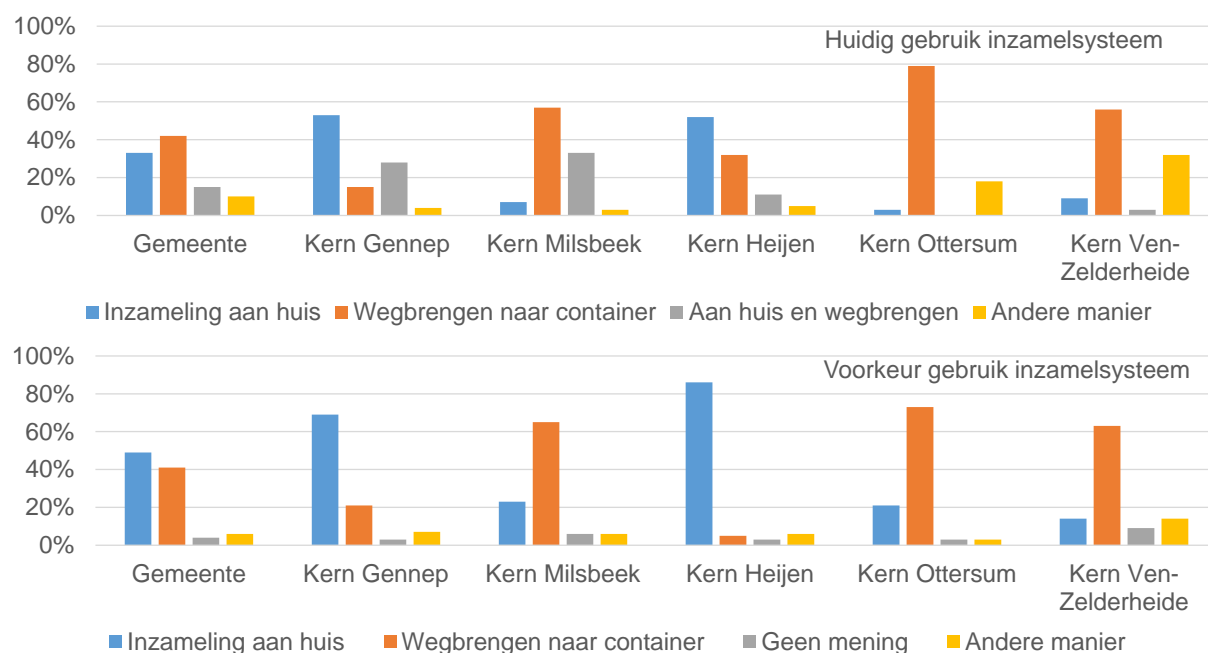
Consultatie inwoners

Enquête uitgezet. 592 respondenten.

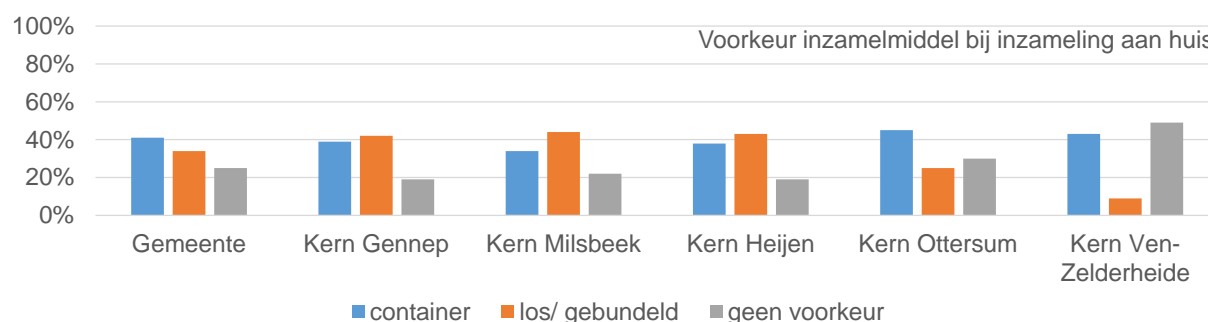
Inwoners waarden de inzameling van papier en karton met gemiddeld een 7,7.

Voor inwoners die nu hun papier en karton kunnen aanbieden in een inzamelroute aan huis heeft deze manier van inzamelen ook in een toekomstige situatie de voorkeur. Voor inwoners die hun papier en karton nu moeten wegbrengen naar een verzamelcontainer heeft dit systeem ook in de toekomst de voorkeur.

Gevraagd naar het inzamelmiddel dat de voorkeur heeft bij de keuze voor inzameling aan huis blijkt dat de meningen verdeeld zijn.

Kosten

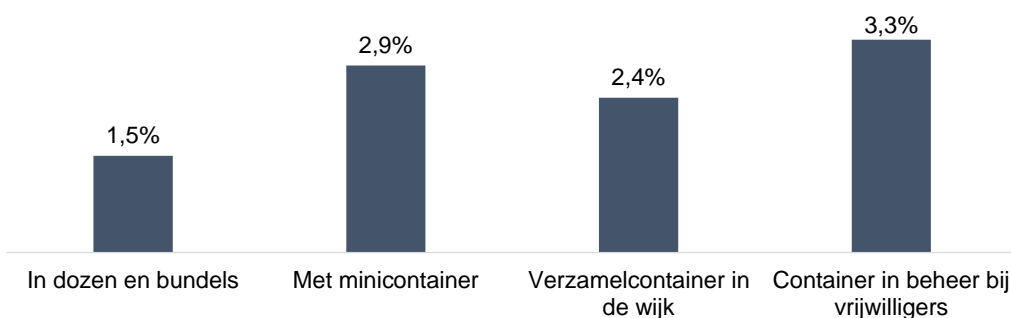
Het inzamelen en verwerken van papier kost geld. Gennep zamelt 34% meer papier en karton in dan gemiddeld in vergelijkbare weinig stedelijke gemeenten. Het systeem van containers die openbaar toegankelijk zijn maakt dat ook bedrijven, en mogelijk inwoners van andere gemeenten, gebruik maken van deze voorziening. Deze extra kilo's kosten de gemeenten extra geld. Gennep betaalt namelijk aan Van Munster een bedrag per ton en ook de vergoeding aan verenigingen wordt verrekend op basis van tonnages.

Kosten per ton april 2025

Landelijk beeld en ontwikkeling

- In de meeste gemeenten functioneert meer dan één inzamelsysteem.
- Een systeem met tijdelijke containers is steeds minder in gebruik bij gemeenten.
- Qua grootte vergelijkbare gemeenten hebben voornamelijk een inzameling aan huis (met of zonder minicontainer).
- Inzameling aan huis met vrijwilligers stopt.
- Afbouw subsidieregeling binnen de afvalstoffenheffing.
- Steeds minder vrijwilligers beschikbaar voor inzameling aan huis.
- Uit het vervuilingsonderzoek van PRN 2023-2024 komt naar voren dat inzameling van papier en karton in dozen en bundels met gemiddeld 1,5% het minst vervuuld.

Scenario's toekomstige inzameling

1. Alleen inzameling aan huis zonder vrijwilligers.
  2. Alleen containers met toezicht vrijwilligers op terrein verenigingen.
  3. Combinatie inzameling aan huis en containers bij verenigingen.
- 1 jaar de tijd om wijzigingen door te voeren.
  - Zijn er alternatieve activiteiten voor verenigingen waar een vergoeding tegenover kan staan?
  - Keuze voor wel of niet combineren inzamelsystemen.